

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18181

Θέμα 205^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσιν τις 495
ἀλοῦς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.*
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δήτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ, 500
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος. 505
Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καί νιν καλεῖτ' ... τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*****(Μονάδες 30)****ΚΡΕΩΝ**

Φωνάξτε κι αυτήν· πραγματικά, πριν από λίγο την είδα μέσα μαινόμενη (να κάνει σαν λυσσασμένη) και να μην ελέγχει το λογικό της. Η ψυχή αυτών που μηχανεύονται άσχημες πράξεις στο σκοτάδι συνήθως προδίδεται ως ένοχη. Μισώ (απεχθάνομαι) βέβαια όταν κάποιος, αφού συλληφθεί την ώρα που κάνει το κακό, ύστερα θέλει να το παρουσιάζει αυτό ως ωραίο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θέλεις τίποτε χειρότερο από το να με συλλάβεις και να με θανατώσεις;

ΚΡΕΩΝ

Εγώ τουλάχιστον τίποτε (άλλο δεν θέλω)· από τη στιγμή που έχω αυτό (έχοντας αυτό), έχω τα πάντα.

2. Τι γνωρίζετε για τον Χορό του αρχαίου δράματος (τρόπος εισόδου, τρόπος όρχησης, θέση);**(Μονάδες 10)**

Ο χορός του αρχαίου δράματος ταυτόχρονα με το τραγούδι χόρευε με έναν εκφραστικό και μιμητικό τρόπο. Έτσι ο χορός, με το τραγούδι και τις κινήσεις του σώματος των χορευτών, εξέφραζε τα συναισθήματά του. Έγραψε για τον χορό ο Κ. Κουν: «Πρωταρχικός παράγοντας του αρχαίου θεάτρου θα είναι πάντοτε ο χορός. Νοηματικά και λεκτικά, ηχητικά και μουσικά, κινησιακά και πλαστικά ο χορός διαμορφώνει το κλίμα του έργου, φωτίζει τους ήρωες και προβάλλει με το πάθος του τα μηνύματα του ποιητή». Συνήθως ο χορός αντιπροσώπευε την κοινή γνώμη.

Ο χορός έμπαινε από τη δεξιά προς τον θεατή πάροδο κατά ζυγά (5 x 3) ή κατά στοίχους (3 x 5). Επικεφαλής του χορού κατά την είσοδό του βάδιζε ο αυλητής που με τον ήχο του αυλού συνόδευε την κίνηση και την όρχησή του. Τραγουδούσε ο χορός τις επωδούς ακίνητος. Εκτελούσε όμως με τον ίδιο ήχο και την ίδια όρχηση τις στροφές από τα αριστερά προς τα δεξιά, αλλά τις αντιστροφές αντίθετα. Το χαρούμενο τραγούδι, το υπόρχημα, όπως αυτό της Αντιγόνης (στ. 1115-1154), συνόδευε ζωηρή όρχηση. Κατά τη διδασκαλία του δράματος ο χορός είχε τα νώτα στραμμένα προς τους θεατές και μόνο ο κορυφαίος συχνά διαλεγόταν με τους ηθοποιούς.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>είδον</i>	-α	
<i>καλείτε</i>	-ις	
<i>τιθείσα</i>	-μα	
<i>μισῶ</i>	-ος	
<i>άλους</i>	-ις	

(Μονάδες 5)

εἶδον → ἰδέα
καλεῖτε → κλήσις
τιθεῖσα → θέμα
μισῶ → μῖσος
ἀλούς → ἄλωσις

β) διαίρεση, κατοχή, φύση, κάλλος, ἐγκλειστος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

διαίρεση → ἠρῆσθαι
κατοχή → ἔχων, ἔχω
φύση → ἔφυ
κάλλος → καλλύνειν
ἐγκλειστος → ἐγκλήοι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος